

نفت و گاز

مقدمه

در سال ۱۲۸۷ برای اولین بار در ایران استخراج نفت و گاز در مسجد سلیمان صورت گرفت. سپس در اسفند ۱۳۲۹، صنعت نفت ایران، ملی شد. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ درج شده است. پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶، این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی و مایع جمع‌آوری نمودند. در سال ۱۳۴۲ با احداث اولین کارخانه کود شیمیایی، صنایع پتروشیمی تولید یافت و پس از آن در سال ۱۳۴۳ "شرکت ملی صنایع پتروشیمی" شروع به فعالیت کرد.

در این فصل از آمار و اطلاعات شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی استان و شرکت ملی گاز منطقه سمنان استفاده شده است. لازم به ذکر است منع شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی استان از سوی وزارت نفت در زمینه ارائه آمار، منجر به عدم وجود برخی آمارهای حوزه نفتی در این سال گردید که موضوع در سطح ملی در حال بررسی می باشد.

تعاریف و مفاهیم

نفت سفید: برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می باشد. این فرآورده‌ها به عنوان سوخت گرمایش و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل‌دهنده سوخت جت است.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌های عمده کشتی‌ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه‌ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبت‌های متفاوت که برای افزایش درجه آرام‌سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

گاز غنی (طبیعی): گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می‌گویند که به صورت "کلاهدک"، "همراه با نفت" (مانند گاز منطقه آجاجاری) و "مستقل" (نظیر ذخایر گاز سرخس و سرخون) قابل دسترسی می‌باشد.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند براینچ مربع به صورت مایع در می‌آید.

مشترک گاز: عبارت از شخص حقیقی یا حقوقی است که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز، پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصات او در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف کننده گاز: به مشترکانی اطلاق می‌شود که جریان گاز آن‌ها پس از طی مراحل اشتراک پذیری، راه اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که برای ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود، انشعاب گاز اطلاق می‌گردد.

سوخت: سوخت شامل: پروپان، بوتان، پنتان پلاس، پنتان، بنزین پیرولیز، رافینیت C۴، رافینیت C۶، C.F.O و MTBE

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۸ مقدار ۹۶۹۸۴ مترمکعب بنزین و ۱۵۲۰ مترمکعب نفت سفید و ۱۸۷۰۸۴ مترمکعب نفت گاز مصرف شده است که نسبت به سال قبل به ترتیب ۶۸/۹ درصد کاهش و ۸۳/۴ درصد کاهش و ۶۹/۲۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد. این مقدار کاهش به علت عدم ارائه آمارهای جامع از سوی دستگاه متولی است که در مقدمه این فصل توضیح داده شده است.

تعداد روستاهای گازرسانی شده در استان سمنان در سال ۱۳۹۸ برابر با ۲۶۶ روستا بوده که در مقایسه با سال قبل تعداد ۱۸ روستا معادل ۷ درصد به روستاهای برخوردار از نعمت گاز افزوده شده است. در این سال میزان مصرف گاز طبیعی ۱۹۶۹ میلیون متر مکعب بوده که نسبت به سال قبل ۶ درصد کاهش داشته است.

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۸

۷- نفت و گاز

۷-۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی استان سمنان (مترمکعب)

نفت سفید (مترمکعب)	بنزین ^(۴) (مترمکعب)	سوختهای هواپیما (مترمکعب)	گاز مایع (تن) ^(۳)	جمع ^(۲) (مترمکعب)	سال و شهرستان ^(۱)
۸۳۶۲۹	۱۹۵۳۱۹	۵۴	۱۸۶۵۹	۹۸۴۳۶۷	۱۳۸۰
۵۰۲۸۵	۲۹۲۵۰۰	۱۱۶	۱۶۰۳۳	۱۱۲۴۹۵۹	۱۳۸۵
۳۴۷۵۱	۲۳۶۴۰۱	۶۲	۱۵۵۱۵	۱۰۸۱۵۵۳	۱۳۹۰
۱۹۶۳۶	۲۸۲۷۰۴	۵۶	۱۶۸۷۳	۹۲۲۴۴۴	۱۳۹۴
۱۸۳۹۸	۲۹۶۶۶۵	۱۲۳	۱۹۷۷۸	۹۱۵۶۳۶	۱۳۹۵
۱۳۹۸۶	۳۱۵۶۷۵	۷۷	۱۹۱۱۹	۹۲۰۸۴۸	۱۳۹۶
۹۱۶۰	۳۱۲۷۳۲	۰	۱۹۵۷۱	۹۳۴۵۸۶	۱۳۹۷
۱۵۲۰	۹۶۹۸۴	+++	۴۹۱۳	xx	۱۳۹۸
...	...	...	...	xx	آرادان
۱۹۸	۱۷۹۰۳	...	۷۶۱	xx	دامغان
...	...	...	...	xx	سرخه
۲۸۰	۳۰۷۸۳	...	۱۲۰۹	xx	سمنان
۹۲۸	۳۱۵۷۹	...	۲۵۴۷	xx	شاهرود
۱۱۴	۱۶۷۱۹	...	۳۹۶	xx	گرمسار
...	...	...	...	xx	مهدیشهر
...	...	...	...	xx	میامی

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۸

۷- نفت و گاز

۷-۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی استان سمنان (دنباله) (متر مکعب)

سال و شهرستان	نفت گاز (متر مکعب)	نفت کوره (متر مکعب)	روغن های موتور و صنعتی (متر مکعب)	قیر (تن)	سایر فرآورده ها (لیتر)
۱۳۸۰	۴۷۲۷۰۱	۲۳۲۶۶۴	.	.	...
۱۳۸۵	۵۴۹۲۴۰	۲۳۲۸۱۸	.	.	...
۱۳۹۰	۷۱۹۵۶۰	۹۰۷۷۹	.	.	...
۱۳۹۴	۵۷۶۹۹۴	۴۳۰۵۴	.	.	...
۱۳۹۵	۵۹۰۲۲۰	۱۰۲۳۰	.	.	۱۱۲۸۴۱
۱۳۹۶	۵۸۵۶۳۴	۵۴۷۶	.	.	۲۹۴۴
۱۳۹۷	۶۰۷۷۴۲	۴۹۵۲	.	.	.
۱۳۹۸	۱۱۷۰۸۴	۶۳۵	.	.	...
آرادان	...	...	...	...	...
دامغان	۲۶۳۳۱	۲۶	...	...	...
سرخه	...	...	...	...	...
سمنان	۷۹۰۹۴	۵۰	...	...	...
شاهرود	۵۳۱۲۰	۴۷۲	...	...	...
گرمسار	۲۸۵۳۹	۸۷	...	...	...
مهدیشهر	...	...	...	...	...
میامی	...	...	...	...	...

۱) به علت ناحیه ای بودن ساختار شرکت پخش فرآورده های نفتی، آمار شهرستان های آرادان، سرخه، مهدیشهر و میامی به صورت مجزا در دسترس نمی باشد و در ناحیه مربوطه درج شده است.

۲) به علت عدم ارائه آمار و اطلاعات جامع از سوی دستگاه متولی و همچنین عدم یکسان بودن واحدهای آماری ستون ها، جمع قابل محاسبه نمی باشد.

۳) برای تبدیل واحد گاز مایع از تن به متر مکعب می بایست تن را در ۰/۵۶ ضرب نموده (ضریب حجمی متوسط گاز مایع) تا واحد آن به مترمکعب تبدیل گردد.

۴) بنزین شامل بنزین معمولی و بنزین سوپر است.

مأخذ : شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی استان سمنان(منطقه شاهرود).

۷-۲- تعداد مخازن و جایگاه های فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه		مخازن مواد سوختی			سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	ظرفیت (متر مکعب)	تعداد	
۱۷	۳	۲۰	۸۲۱۷۰	۴۱	۱۳۸۰
۳۱	۳	۳۴	۱۰۴۵۳۷	۳۹	۱۳۸۵
۴۴	۳	۴۷	۱۰۸۹۰۵	۳۷	۱۳۹۰
۴۸	۴	۵۲	۷۷۹۵	۱۸۷	۱۳۹۴
۵۹	۳	۶۲	۸۰۶۳	۲۳۰	۱۳۹۵
۶۰	۱	۶۱	۹۰۱۳	۲۳۴	۱۳۹۶
۱۲۸	۱	۱۲۹	۵۶۲۲۸	۲۱۰	۱۳۹۷
♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	۱۳۹۸
...	...	...	...	...	آرادان
...	...	...	...	...	دامغان
...	...	...	...	...	سرخه
...	...	...	...	...	سمنان
...	...	...	...	...	شاهرود
...	...	...	...	...	گرمسار
...	...	...	...	...	مهدیشهر
...	...	...	...	...	میامی

۷-۲- تعداد مخازن و جایگاه های فروش مواد سوختی (دنباله)

جایگاه های سوختگیری گاز فشرده طبیعی (CNG)	تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ				سال و شهرستان
		نفت سفید	نفت گاز	بنزین معمولی	بنزین سوپر	
۰	۳۳۷	۲۲	۱۴۰	۱۱۷	...	۱۳۸۰
۰	۳۵۶	۴۳	۱۳۱	۱۷۶	...	۱۳۸۵
۰	۱۳۲	۰	۲۱۷	۳۳۱	...	۱۳۹۰
۴۱	۱۰۴	۴۵	۲۱۱	۴۲۲	...	۱۳۹۴
۴۱	۹۳	۴۶	۲۶۳	۴۳۰	۳۰	۱۳۹۵
۴۱	۷۳	۲۲	۲۵۷	۴۲۴	۲۴	۱۳۹۶
۴۲	۷۷	...	...	...	...	۱۳۹۷
♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	♦♦♦	۱۳۹۸
...	...	...	...	...	...	آرادان
...	...	...	...	...	...	دامغان
...	...	...	...	...	...	سرخه
...	...	...	...	...	...	سمنان
...	...	...	...	...	...	شاهرود
...	...	...	...	...	...	گرمسار
...	...	...	...	...	...	مهدیشهر
...	...	...	...	...	...	میامی

ماخذ : شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی استان سمنان(منطقه شاهرود).

سالنامه آماری استان سمنان - ۱۳۹۸

۷- نفت و گاز

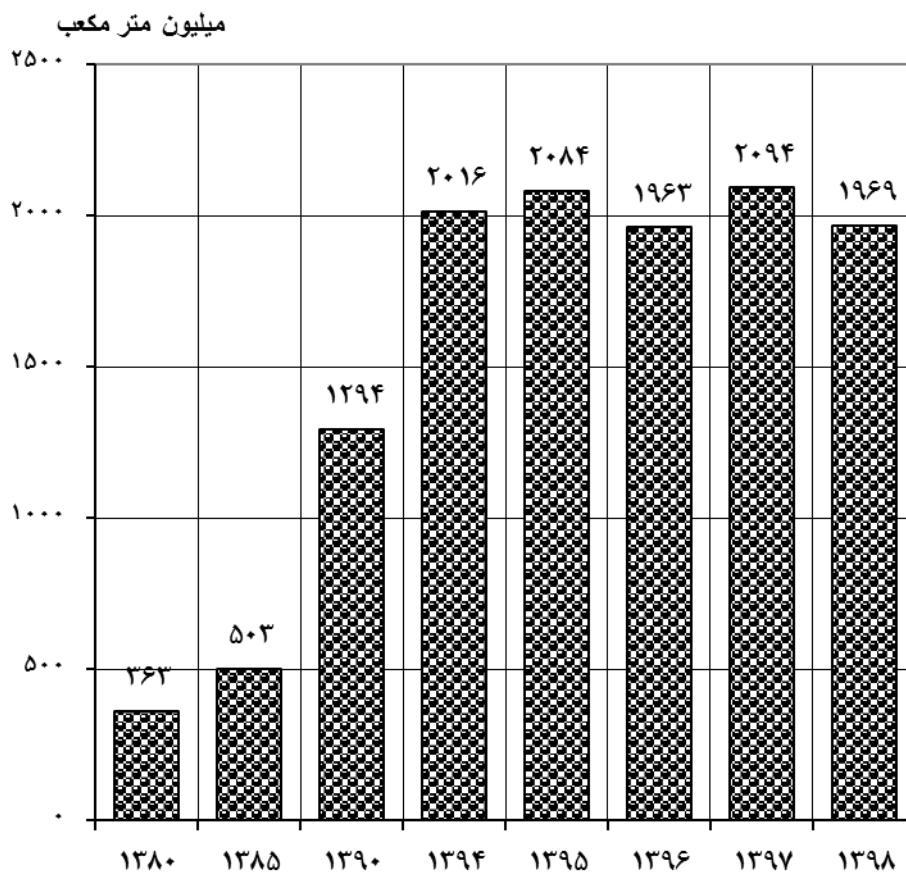
۷-۳- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

تعداد انشعاب			تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد شهرهای گازرسانی شده	سال و شهرستان
صنعتی	خانگی، تجاری	جمع			
...	...	۵۳۴۴۶	۴	۱۰	۱۳۸۰
...	...	۷۶۹۶۳	۶۳	۱۳	۱۳۸۵
...	...	۱۱۵۳۴۴	۱۳۱	۱۷	۱۳۹۰
...	...	۱۳۱۷۹۶	۱۹۰	۱۹	۱۳۹۴
...	...	۱۳۶۴۱۳	۲۲۲	۲۰	۱۳۹۵
...	...	۱۳۸۵۱۲	۲۳۸	۲۰	۱۳۹۶
...	...	۱۴۲۳۰۹	۲۴۸	۲۰	۱۳۹۷
***	***	۱۴۵۱۱۳	۲۶۶	۲۰	۱۳۹۸
...	...	۷۷۳۲	۱۸	۲	آرادان
...	...	۲۲۹۵۱	۸۵	۴	دامغان
...	...	۴۹۸۵	۹	۱	سرخه
...	...	۲۳۷۰۷	۱۰	۱	سمنان
...	...	۴۵۶۳۵	۵۸	۶	شاهرود
...	...	۱۷۵۷۳	۴۳	۲	گرمسار
...	...	۱۰۳۹۲	۳	۳	مهدیشهر
...	...	۱۲۱۳۸	۴۰	۱	میامی

مصرف گاز طبیعی (میلیون متر مکعب)	تعداد مصرف کننده				سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	جمع ^(۱)	
۳۶۳	۸۰	۳۳۶۳	۷۳۲۴۷	۷۶۶۹۰	۱۳۸۰
۵۰۳	۴۹۱	۶۸۴۰	۱۱۶۸۰۵	۱۲۴۱۳۶	۱۳۸۵
۱۲۹۴	۱۵۶۱	۱۳۶۶۸	۱۸۵۰۳۳	۲۰۰۲۶۲	۱۳۹۰
۲۰۱۶	۲۱۳۲	۱۹۲۷۲	۲۳۶۹۴۱	۲۵۸۳۴۵	۱۳۹۴
۲۰۸۴	۲۰۲۶	۲۰۴۷۵	۲۴۵۲۷۴	۲۶۷۷۷۵	۱۳۹۵
۱۹۶۳	۲۸۴۸	۱۸۳۱۴	۲۵۳۸۸۳	۲۷۵۰۴۵	۱۳۹۶
۲۰۹۴	۳۰۶۶	۱۹۳۷۲	۲۶۱۲۴۵	۲۸۳۶۸۳	۱۳۹۷
۱۹۶۹	۳۲۲۶	۲۰۴۶۹	۲۶۷۲۷۶	۲۹۰۹۷۱	۱۳۹۸
۷۷	۱۶۶	۴۵۰	۵۹۷۸	۶۵۹۴	آرادان
۱۲۵	۲۳۸	۳۰۹۶	۴۰۲۷۰	۴۳۶۰۴	دامغان
۲۲۸	۱۱۷	۳۶۶	۵۹۵۰	۶۴۳۳	سرخه
۴۷۹	۷۴۴	۵۴۶۵	۶۴۵۳۳	۷۰۷۴۲	سمنان
۷۳۳	۴۳۰	۶۶۲۱	۸۶۵۳۷	۹۳۵۸۸	شاهرود
۲۳۱	۱۳۵۹	۲۶۶۹	۳۰۶۵۴	۳۴۶۸۲	گرمسار
۵۷	۱۴۹	۱۱۳۲	۱۹۴۳۳	۲۰۷۱۴	مهدیشهر
۳۹	۲۳	۶۷۰	۱۳۹۲۱	۱۴۶۱۴	میامی

(۱) اختلاف سرجمع با اجزا به علت وجود سایر مصرف کنندگان از قبیل آموزشی، نیروگاه، مذهبی، عمومی و حمل و نقل است.
مأخذ: شرکت ملی گاز استان سمنان.

مقدار مصرف گاز طبیعی در استان سمنان: ۹۸-۱۳۸۰

میناء: جدول ۷-۳